

Ondersteuning aan holebi's en transgenders

Het ontdekken en uitkomen voor homoseksuele, lesbische, of biseksuele (holebi-) gevoelens levert in veel gevallen weinig problemen op. Maar omdat de samenleving nog steeds uitgaat van strakke heteroseksuele en gendernormen is dit niet voor iedereen gemakkelijk: in het bijzonder voor jongeren, ouderen, (streng) religieuzen, migranten en vluchtelingen (ook tweede en derde generatie).

De acceptatie van transgenderisme en transseksualiteit is in de samenleving nog een stuk lager. Daarnaast hebben transgenders en transseksuelen te maken met vragen en afwegingen omtrent lichamelijke aanpassingen.

Algemeen

- 1 Ervaren en benoemen van holebi-gevoelens en/of transgendergevoelens**
 - a** Hoe ervaart de cliënt zelf zijn of haar seksuele voorkeur? Welke termen gebruikt de cliënt om deze gevoelens te beschrijven?
 - b** Hoe ervaart de cliënt op dit moment de eigen seksuele identiteit?
 - c** Hoe ervaart de cliënt zelf zijn of haar gender? Welke termen gebruikt de cliënt om dit te beschrijven?
 - d** Is er sprake van verandering in het benoemen van de genderidentiteit? Zo ja, op welke manier? Welke aanspreektitel ('mevrouw', 'meneer', 'beste ...') vindt de cliënt prettig in brieven?

- 2 Uitkomen voor gevoelens ('coming out')**
 - a** Is het mogelijk om er voor uit te komen bij de familie? Zijn er mogelijke negatieve consequenties? Zo ja, bij welke familieleden kan het wel en bij welke niet?
 - b** Is het mogelijk om er voor uit te komen bij vrienden? Zijn er mogelijke negatieve consequenties? Zo ja, bij welke vrienden kan het wel en bij welke niet?
 - c** Is het mogelijk om er voor uit te komen op school of op het werk? Zijn er mogelijke negatieve consequenties? Zo ja, bij welke klasgenoten of collega's kan het wel en bij welke niet? Wat is het beleid van de school of werkgever op het terrein van seksuele diversiteit?

- 3 Omgaan met pesten, discriminatie en geweld**
 - a** Is er (een mogelijke dreiging van) eengerelateerd geweld?
 - b** Zijn er (mogelijke dreigingen van) andere vormen van geweld van ouders, broers of zussen?
 - c** Is er (een mogelijke dreiging van) pesten op school?
 - d** Is er (een mogelijke dreiging van) pesten in de wijk of buurt? In hoeverre kan de familie hierin een beschermende rol spelen?

Jongeren

4 Liefde, seks en relaties

- a** Heeft de cliënt kennis nodig op het gebied van seksualiteit? Zo ja, is er een vertrouwenspersoon die seksuele voorlichting kan geven?
- b** Heeft de cliënt behoefte aan ervaring op het gebied van liefde, seksualiteit en relaties? Zo ja, op welke manier kan de cliënt hier in een veilige omgeving mee experimenteren?

'Roze' ouders

5 Rollen en opvoeding

- a** Heeft de cliënt kinderen? Wie zijn de ouders? (Let op: ouderschap hoeft *geen* biologisch ouderschap in te houden.) Welke termen worden hiervoor gebruikt? (Let op: verschil in termen zoals de term 'vader' of 'donor'.)
- b** Wat is de wettelijke positie van de ouders?
- c** Zijn er nog andere opvoeders?

Alleen voor transgenders en transseksuelen:

6 Lijf en mogelijke wensen voor verandering

- a** Is er een wens tot het gebruiken van hormonen?
- b** Is er een wens tot het laten doen van operaties (borst, geslacht)? (Let op: spreek nooit over 'verbouwen' maar over 'veranderen' of 'opereren'!) Hoe ervaart de cliënt de verplichte sterilisatie-eis bij geslachtsverandering?

7 Registratie van geslacht

- a** Hoe wil de cliënt dat de sekse geregistreerd wordt in het dossier?
- b** Komt het wettelijke geregistreerde geslacht mogelijk niet overeen met het geslacht zoals de cliënt dit ervaart? Zo ja, in hoeverre worden hierin stappen ondernomen?